

REFERAT

Telefonmøte i Fagrådet for geit

Tidspunkt:	Fredag 22. juni kl. 10.00-12.00
Deltakere:	Magnhild Nymo (leder), Helga Kvamsås, Tone Edland, Einar Arne Stennes, Hege Gonsholt, Thor Blichfeldt, Ingrid Østensen (sekretær)
Forfall:	Tormod Ådnøy

Innhold

Sak 01/12	Innkalling og saksliste
Sak 02/12	Referat fra møtet i Fagrådet for geit 9. november 2011
Sak 03/12	Status kaseingesting 2012
Sak 04/12	Seminbukkinntaket 2012
Sak 05/12	Innavlsprogram på geit
Sak 06/12	Brev fra avlsbesetning- tankar omkring geiteavl
Sak 07/12	Samarbeidsmøte mellom TINE og NSG
Sak 08/12	Avlskonferanse på geit i 1. -2. november 2012
Sak 09/12	Egenkapital for avlsarbeidet på geit
Sak 10/12	Orienteringssaker
Sak 11/12	Neste fysiske Fagrådsmøte
Sak 12/12	Eventuelt

Sak 01/12 Innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling og saksliste ble godkjent med følgende tillegg til sak 12/12 Eventuelt:

- a. Identitetsbok til granska bukker
- b. Friskere geiter- status om oppslutning rundt prosjektet

Sak 02/12 Referat fra møtet i Fagrådet for geit 9. november 2011

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra møtet i Fagrådet for geit 9. november 2011

Vedtak:

Referatet fra møtet i Fagrådet for geit 9. november 2011 godkjennes.

Sak 03/12 Status kaseingentesting 2012

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Foreløpig oversikt kaseingenstatus alle bukkekje

Det er gjennomført 10 av totalt 12 analyserunder for kaseingentesting i år. Så langt er det 147 produsenter som har gentesta 980 bukkekje. Fordelingen er som følger:

Ikke-null*Ikke-null:	44,7 % (438)
Ikke-null*Null:	46,5 % (456)
Null*Null:	8,8 % (86)

Sammenlignet med 2011 er det per 1. juni 2012 testa 40 flere bukkekje. Andelen bukkekje med genstatus Ikke-null*Ikke-null har økt med nesten 11 prosent-poeng. Bukkekje med genstatus Ikke-null*Null er omtrent lik som i fjor, mens andelen bukkekje med genstatus Null*Null har gått ned 10 prosentpoeng.

I løpet av vinteren og våren har jeg sendt ut fire oppdaterte lister over produsenter som har gentesta bukker til rådgiverne i TINE. Dette for at de i større grad skal kunne få sine produsenter til å genteste bukkekje.

Fra drøftingen:

Fagrådet for geit ser det som svært viktig å holde fokuset på kasein og gentesting oppe. For å tilrettelegge enda bedre for geiteprodusentene, skal det tilbys to analyseringsrunder før nyttårsskiftet, en i november og en i desember.

Vedtak:

Informasjon om kaseingentesting tas til orientering. Vi tilbyr en ekstra analyseringsrunde i november 2012.

Sak 04/12 Seminbukkinntaket 2012

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Dokument som fulgte saken:

- E-post sent til Fagrådet fredag 8. juni 2012 med oversikt over hvilke bukker som tas inn til semin

Saksutredning: Seminbukkinntak 2012

CAE er nå en B-sjukdom og usanerte besetninger blir fortløpende båndlagt av Mattilsynet. Vi har derfor prioritert å ta inn flest mulig sanerte bukker, i tillegg til gunstig genstatus. Vi tar inn 12 bukker av norsk melkegeit, 11 er fra sanerte besetninger. Av de 12 bukkene, har 11 genstatus «Ikke-null*Ikke-null».

Det har vært skuffende få lovende prøvebukker å velge blant. Heldigvis er det nå flere granska bukker som hevder seg på toppen av indekslistene, og dette har preget årets bukkeinntak.

Vi tar inn følgende bukker til semin-stasjon:

Norsk melkegeit: 6 avkomsgranska bukker og 2 ungbukker

Norsk melkegeit*fransk alpin: 4 ungbukker

Mohair: en voksen bukk

Kasjmir: to unge bukker

Boer: en voksen bukk

Ekstra seminbukkinntak høsten 2012

I tida framover vil det være svært få aktuelle usanerte seminbukker, da de fleste vil være slakta på grunn av sanering. Mattilsynet vil antagelig ikke tillate innsett av bukker til semin fra besetninger som er pålagt restriksjoner på grunn av CAE framover.

I løpet av høsten vil vi derfor vurdere om det er noen usanerte bukker som kan være aktuelle å ta inn til semin-stasjonen, da 2012 vil være det siste året vi tar inn usanerte bukker.

Vedtak:

Informasjon om seminbukkinntaket 2012 tas til orientering. 2012 blir siste året hvor det tas inn usanerte bukker til semin.

Sak 05/12 Innavlsprogram på geit

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Dokumenter som fulgte saken:

- Brev fra Oppland Sau og Geit
- Brev fra Geitforum i Tine Øst
- Brev fra Gurigard, punkt 3.

Saksutredning:

Flere geiteprodusenter har ved forskjellige anledninger etterlyst et verktøy som gjør det lettere å planlegge paringer. Per i dag er det ingen lister eller verktøy i Avlsdatabanken som gir en god oversikt over slektskap til geitene og kjea.

De tre henvendelsene etterlyser i hovedsak avl i buskapen med følgende muligheter:

1. Hvem bør pares sammen (kombinere egenskaper)
2. Hvem bør ikke pares sammen (innavl) jf. liste i Sauekontrollen over nært beslektede værere per søye

Mulighetene for å lage ett verktøy er absolutt tilstede, men det krever mye ressurser i form av tid og penger.

Fra drøftingen:

Behovet for avl i buskapen bør kartlegges ytterligere før det eventuelt blir prioritert å utarbeide ett verktøy, da andre arbeidsoppgaver vil måtte nedprioriteres fra Thor sin side.

Ingrid skal gjennomføre en mini-brukerundersøkelse for å kartlegge i hvilken grad geiteholdere ønsker og har behov for mer aktiv avlsrådgiving, se sak 07/12. Her vil vi i større grad få kartlagt hvor stort behovet er hos den generelle geiteholder. Temaet skal også tas opp på avlskonferansen i november 2012.

Vedtak:

Behovet for avl i buskapen drøftes under avlskonferansen i november 2012 og på det fysiske fagrådsmøte i november 2012.

Sak 06/12 Brev fra avlsbesetning- tankar omkring geiteavl

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Dokument som fulgte saken:

- Brev fra Gurigard- tankar omkring avlsarbeid

Saksutredning:

Gurigard sitt innspill kan oppsummeres i følgende hovedpunkter:

1. Endring av avlsopplegg på geit
  - Prøvebukker benyttes i fødebesetning før de beste bukkene tas inn til semin ved 10 måneders alder.
  - Ungbukkene produserer sæd samme vinter. Sæd fra ungbukkene er tilgjengelig fra våren av.
  - Granskingstilskudd bortfaller, da avlsbesetningene ikke har ventebukker og elitebukker stående.
2. Tillatt å kåre én prøvebukk per seminfar per besetning.
3. Ønsker innavlsprogram på geit, se sak 05/12.

Kommentar til punktene

1. Endring av granskingsopplegg er ett svært omfattende tema med mange komplekse problemstillinger. Dette temaet egner seg derfor dårlig å diskutere over telefon.
2. Dette er ikke riktig. Jeg har tatt kontakt med Gurigard og informert om at man kan kåre flere bukker etter samme seminfar. Nytt fra 2013 er at det kun vil være tillatt å sette inn totalt én prøvebukk per seminfar per flokk. Det blir ikke utbetalt granskingstilskudd for sønn nummer to med samme seminfar.

Vedtak:

Granskingsopplegget på geit drøftes under avlskonferansen i november 2012 og på det fysiske fagrådsmøte i november 2012.

Det er tillatt å kåre flere sønner etter samme seminfar, men fra innsett 2013 er det kun én prøvebukk per seminfar per flokk som gir grunnlag for granskingstilskudd.

Sak 07/12 Samarbeidsmøte mellom TINE og NSG

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Agendaen for møtet var hvordan NSG og TINE kan samarbeide best mulig om avlsrådgivning på geit framover.

TINE var representert ved Tone Roalkvam, Liv Sølverød og Helga Kvamsås. NSG var representert ved Thor Blichfeldt og Ingrid R. Østensen.

Vi kom fram til følgende under møtet:

- Avlsplanlegging vil kunne være en betalt tjeneste TINE tilbyr hver enkelt geiteprodusent.
- Ved gruppemøter, arrangert av geitrådgiverne i TINE, stiller NSG v/Ingrid, gjerne opp for å ta opp ulike avlstemaer.
- Geitrådgiverne i TINE vil bli invitert til avlskonferansen NSG arrangerer i november 2012. Dette for å øke deres kunnskap og oppdatere dem på hva som foregår i geiteavlen.
- NSG v/Ingrid skal i første omgang ringe rundt til geiteprodusenter i en region og kartlegge i hvilke grad geiteholdere selv ser ett behov og ønsker mer aktiv avlsrådgiving, og om de er fornøyd med rådgivingstjenesten TINE tilbyr innen avl. Målet er å bli ferdig med denne mini-brukerundersøkelsen og orientere om resultatene på Avlskonferansen i november. Deretter må NSG og TINE møtes for å diskutere hva som skal gjøres videre.

Vedtak:

Fagrådet tar informasjonen om møtet mellom TINE og NSG til orientering.

Sak 08/12 Avlskonferanse på geit i 1. -2. november 2012

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

NSG skal arrangere avlskonferanse på geit 1.-2.november. Det er i utgangspunktet kun NSGs avlsbesetninger og geitrådgiverne i TINE som vil bli invitert.

Konferansen arrangeres på Rica Hotel Gardermoen. Konferansen begynner med lunsj kl.11:30 torsdag 1. november, og avsluttes fredag 2. november kl. 15:00.

For å få flest mulig til å delta, i tillegg til at vi ønsker å honorere avlsbesetningene for deres innsats, har vi tenkt til å sponse store deler av konferansen for disse.

Gjester som blir invitert, samt kostnader NSG dekker for de forskjellige:

NSG dekker				
Inviterte	Ca. antall	Konferanse inkl. mat og hotell	Reise	Dagpenger
Fagrådet for geit				
- faste medl.	6	x	x	x
- varamedl.	3	x	x	—
Avlsbesetninger*	81	x	—	—
TINE rådgivere	17	x	—	—
Direktevalgte geiterep.	3	x	x	x
Spesielt avlsinteresserte geiteholdere	?	—	—	—

*Dekker inntil 2 personer per bruk

Framdriftsplan	
	Frist
Sende ut invitasjon	29. juni
Påmeldingsfrist	20. august
Bekreftede påmelding og sende ut endelig program	15. oktober
Avlskonferanse	1. – 2. november

Vedtak:

Fagrådet tar informasjonen om avlskonferansen til orientering.

Sak 09/12 Egenkapital for avlsarbeidet på geit

Saksbehandler: Thor Blichfeldt

Saksutredning:

Ved nedleggelsen av NSG Semin var egenkapitalen (kontanter) kr 2.159.603,-

Arbeidsutvalget i styret i NSG har godtatt Avlssjefens forslag om følgende fordeling av egenkapitalen:

- NSG (aksjekapitalen): kr 300.000,-
- «Fond for avl på geit»: kr 500.000,-
- «Fond for avl på sau»: kr 1.359.603,-

Vi har dermed et «fond» som vi kan bruke hvis vi

- ett år skulle gå underskudd innen området «avl og semin på geit»
- ønsker å gjøre en større satsing som ikke får plass innenfor årets budsjett

I 2011 gikk vi kr 480.791,- i overskudd på regnskapsområdet «avl og semin på geit».

Styret har også akseptert at vi kan legge dette overskuddet, og eventuelle seinere års overskudd, til «fondet».

Samlet «Egenkapital for avl og semin på geit» var per 1. januar 2012 kr 980.791,-

Vedtak:

Fagrådet tar informasjonen om egenkapitalen og opprettelsen av «fond for avl på geit» til orientering.

Sak 10/12 Orienteringssaker

a) Geitedagene 24.-26. august 2012

NSG skal holde følgende programpost på søndagen:

Avlsframgangen i avls- og bruksbesetninger.

Bolken deles opp i to:

1. Avlsframgangen i avlsbesetningene og det avlsmessige etterslepet i bruksbesetningene v/Ingrid
2. Ingolf Folven forteller om hvordan han legger opp avlsarbeidet i sin besetning for å styre det avlsmessige etterslepet.

b) XI International Conference on Goats

Ingrid skal delta på denne konferansen som arrangeres 24.-27.september 2012 i Las Palmas, Gran Canaria.

c) Genetiske bånd i avlsverdivurderingen på geit

Sigbjørn Eikje og Ron Lewis jobber i disse dager med genetiske bånd i geiteavlen. Resultatene vil bli presentert under avlskonferansen i november.

d) Forskrift om kirurgiske inngrep på dyr

Mattilsynet er i gang med å utarbeide en forskrift om kirurgiske inngrep på dyr. Avhorning vil blant annet bli omhandlet i denne forskriften.

Sak 11/12 Neste fysiske Fagrådsmøte

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Fagrådet for geit pleier å ha ett fysisk møte over to dager i november.

Fem forslag til datoer for neste fysiske møte i november 2012 ble lagt fram, og Fagrådet fant ut at midten av november 2012 passet bra med tanke på å få oppsummert og evaluert Avlskonferansen som arrangeres i begynnelsen av november 2012.

Vedtak:

Neste fysiske møte i Fagrådet for geit blir torsdag 15. – fredag 16. november 2012.

Sak 12/12 Eventuelt

a. Identitetsbok til granska bukker

Det er krav om ID-bok for bukker som blir avkomsgranska i flere flokker (bukking, to avlsbesetninger som går sammen om å granske). Bukker som granskes i egen flokk trenger ikke ID-bok. Det er imidlertid krav til ID-bok hvis en bukk som er avkomsgranska i egen flokk selges.

b. Friskere geiter- status oppslutning rundt prosjektet

Selv om oppslutningen rundt prosjektet er svært bra, er det noen besetninger som har meldt seg på prosjektet som ikke kommer til å gjennomføre sanering. Det er derfor på nåværende tidspunkt noe usikkert hva den reelle oppslutningen rundt prosjektet er.